

MADDE 9.2 BİLDİRİMİ

Cox/Türkiye (no. 2933/03) Dava Grubuna

İlişkin Olarak

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ DERNEĞİ (İFÖD)

Tarafından Sunulmuştur.

03 Ocak 2022

İFÖD, İfade özgürlüğünü savunan ve destekleyen bağımsız bir sivil toplum kuruluşudur

DGI İnsan Hakları ve Hukukun Üstünlüğü Genel Müdürlüğü

AIHM Kararlarının İnfazı Dairesi

F-67075 Strazburg Cedex FRANSA

03.01.2022

Cox/Türkiye (no. 2933/03) davası ile ilgili olarak İFÖD tarafından sunulan Madde 9.2. Bildirimi

1. Bu bildirim, Türkiye’de düşünce ve ifade özgürlüklerini korumayı ve geliştirmeyi amaçlayan, kâr amacı gütmeyen bir sivil toplum örgütü olan **İfade Özgürlüğü Derneği** (“İFÖD”) tarafından hazırlanmıştır.
2. Bu bildirim amacı, Bakanlar Komitesi’ne, Türk yetkililerinin **Cox/Türkiye** (no. 2933/03) başvurusu kapsamında belirlenen genel önlemleri tam ve etkili bir şekilde yerine getirmemesi ve yargı mercilerinin yerel hukuki çerçeveyi Avrupa Mahkemesi’nin ifade özgürlüğü hakkı kapsamındaki içtihadı ile uyumlu bir şekilde uygulamaması ile ilgili güncel gelişmeleri sunmaktır.

I. Arka Plan

3. *Cox/Türkiye* başvurusu Türkiye’de öğrenci ve öğretim görevlisi olarak uzunca bir süre geçiren ve Amerika Birleşik Devletleri vatandaşı olan başvurunun tartışmalı siyasi konulardaki ifadeleri nedeniyle 1986 yılında İçişleri Bakanlığının idari bir kararı ile Türkiye’den sınır dışı edilmesi sebebiyle ifade özgürlüğü hakkının ihlal edilmesi ile ilgilidir. Karar aynı zamanda geri dönecek olursa Türkiye’ye giriş yasağı da içermektedir. Başvurucu 1996 yılında Türkiye’ye dönmek istediğinde giriş yasağı uygulanmıştır. Her ne kadar başvuru ifadeleri sebebiyle yargılanmamış veya mahkûm edilmemiş ise de başvurunun itirazını takiben yapılan yargılamada Ankara İdare Mahkemesi başvurunun siyasi görüş ve eylemlerinin milli güvenliğe ve siyasi gerekliliklere tehdit oluşturduğu gerekçesiyle davayı reddetmiştir.¹ Başvurunun temyiz ve karar düzeltme talepleri de Danıştay tarafından 2000 ve 2001 yıllarında reddedilmiştir. AIHM, tartışmalı konulardaki ifadelerin hoşgörü ve açık fikirlilik ile karşılanması gerektirdiğini ve uygulanan yasağın başvurunun ifade özgürlüğünü bastırma amacı taşıdığını belirtmiş, başvurucuya ifadeleri sebebiyle uygulanan yasağın Sözleşme’nin 10. maddesinin 2. fıkrası anlamında “demokratik toplumda gerekli olmadığına” karar vermiştir. Mahkeme, ayrıca, yerel mahkemelerin başvurunun ifade özgürlüğüne yönelik müdahaleyi haklı gösteremediğine dikkat çekmiştir.

¹ Bkz. Cox / Türkiye, no. 2933/03, 20.05.2010, § 15.

4. *Cox/Türkiye* başvurusu, Türkiye’de ikamet eden yabancı ülke vatandaşlarının kamusal alanda düşmanca bir tutum ile karşılaşmaları sebebiyle ifade özgürlüğü haklarını **tam ve etkili** bir şekilde kullanamamalarından ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu’nun 54. maddesinin d bendinin sebep olduğu sınırlandırmalar karşısında **hukuki bir güvence sağlanamamasından** kaynaklı **yapısal problemleri** ortaya koymaktadır. Söz konusu hüküm uyarınca kamu düzenine, kamu güvenliğine veya kamu sağlığına karşı tehdit oluşturan yabancılar sınır dışı edilebilmektedir. İlgili 54. maddenin d bendi uyarınca hakkında işlem yapılan yabancıların aynı kanunun 9. maddesi uyarınca ülkeye girişi yasaklanabilmektedir. Bu başvurunun temel özelliği yetkililerin eleştirel ifadelerle gerekli hoşgörüyü göstermemeleri ve yabancıların, keyfi sınır dışı kararları ile bu kararları takiben uygulanan Türkiye’ye giriş yasağına karşı hukuki güvencelerden yoksun olmasıdır.

II. Hükümet’in Eylem Planı

5. 17.06.2021 tarihinde,² Türkiye Hükümeti, *Cox/Türkiye* başvurusu ile ilgili bir Eylem Planı sunmuştur. Ancak, bu Eylem Planı 18.06.2015 tarihli önceki Eylem Planı³ ile neredeyse aynıdır. İFÖD, bir önceki eylem planında Hükümet tarafından üç tane emsal Danıştay Kararı sunulduğuna dikkat çekmektedir. Buna karşılık, Hükümet, yakın tarihli eylem planında Komite ’ye halihazırda sunulmuş olan üç emsal karardan ikisini tekrar sunmuş ve bu iki karardan başka bir emsal sunmamıştır. Dolayısıyla, İFÖD ’ün gözlemleri esasen yakın tarihli eylem planı üzerinde yoğunlaşacaktır.
6. Güncel Eylem Planında, Hükümet, huzurdaki başvurunun münferit bir olay olduğunu savunmuştur. Hükümet bu savunmasını desteklemek amacıyla herhangi benzer bir vakanın yaşanmadığını, Hükümete bildirilen veya AİHM nezdinde bekleyen hiçbir başvurunun bulunmadığını iddia etmiştir. Türk Yetkililer, ayrıca, Komite ’ye, Adalet Bakanlığı tarafından özgürlük odaklı bir yaklaşımın benimsenmesi amacıyla hâkim ve savcılara yönelik olarak gerçekleştirilen eğitim ve farkındalık artırıcı faaliyetlere dair bilgi vermiştir. Öte yandan, Hükümet yürürlükte olan mevzuata ve Danıştay’ın yukarıda anılan iki emsal kararına dair açıklamalarda bulunarak *Cox/Türkiye* başvurusunda meydana gelen ihlallerin engellendiğini iddia etmiştir. Hükümet, Komite ’ye denetimine son verme çağrısında bulunmuştur.

III. İFÖD ’ün Gözlemleri

7. İFÖD, Hükümet tarafından sunulan emsal kararların mevcut durumu yansıtmadığı görüşündedir. İFÖD, ayrıca, güncel konular ile ilgili bilgi sağlayacak ve yargı uygulamaları üzerine emsaller sunacaktır. Hükümet tarafından iddia edilenin aksine, yargı uygulamaları ve yasal çerçeve AİHM’in *Cox/Türkiye* kararında belirttiği standartlara uygun değildir. İFÖD, *Cox/Türkiye* başvurusunda gözlemlenen karmaşık ve yapısal problemlerin güncel yargı uygulamalarında kendini gösterdiği ve benzer vakaların devam ettiği bunun da *Cox/Türkiye* başvurusunda tespit edilen sorunların istisnai olmadığını gösterdiği görüşündedir.

² DH-DD(2021)618

³ DH-DD(2015)669

8. Hükümet, Danıştay 10. Dairesi tarafından verilen iki emsal karar sunmuştur. Hükümet, Danıştay'ın Avrupa Mahkemesi ile paralel bir yaklaşım benimsediğini iddia etmiştir. Ancak, İFÖD, Hükümet tarafından sunulan emsal kararların yanıltıcı olduğu görüşündedir.
9. İFÖD, Komite'nin dikkatini sunulan emsal kararların tarihine çekmek istemektedir. Söz konusu iki kararda da meydana gelen olaylar 2010 tarihlidir ve Danıştay 10. Dairesi sırasıyla 26 Mayıs 2014 ve 23 Haziran 2014 tarihlerinde hüküm kurmuştur. Buna karşılık, mülteci krizi Mart 2011 de başlamıştır ve o tarihten bu yana 6,6 milyon Suriyeli evini ve ülkesini terk etmek zorunda kalmıştır.⁴ Türkiye, yerinden edilmiş kişilerin öncelikle kaçtığı ülkeler arasındadır. UNHCR'a göre 2021 yılı itibariyle Türkiye'de 3,6 milyon Suriyeli mülteci ve hukuka aykırı bir şekilde gelen farklı vatandaşlıklardan 330.000 göçmen ikamet etmektedir.⁵ Dolayısıyla, mülteci krizinin esasen 2011 yılında başladığı düşünüldüğünde ve Hükümet tarafından sunulan emsal kararların ise 2010 tarihli olaylar hakkında olduğu dikkate alınarak Komite'nin söz konusu emsaller üzerinden güncel durum üzerine tespitte bulunmasına imkân yoktur.
10. 2011 yılından itibaren etkisini arttıran kriz ile birlikte Türkiye'de ikamet eden yabancılar sıkı ve öngörülemez hukuki prosedürlere tabi tutulmuştur. Bu yabancılar aralıksız bir şekilde sınır dışı edilme ve Türkiye'ye giriş yasağı uygulamasına tabi tutulma riski altındadır. Bu baskı altında, yabancı ülke vatandaşlarının ifade özgürlüğü hakkını Sözleşme ile güvence altına alındığı şekilde kullanabildiğini söylemek mümkün değildir. Yakın tarihli olaylar yabancıların ifade özgürlüğü hakkına yönelik olarak keyfi müdahalelerde bulunduğu açık bir göstergesidir. *Cox/Türkiye* başvurusu ile benzer bir şekilde, yabancı ülke vatandaşları, salt kamusal tartışmalara katılmaları sebebiyle Türkiye'den sınır dışı edilmekte ve ayrıca ülkeye giriş yasağı ile karşılaşmaktadırlar.
11. 17 Ekim 2021 tarihli bir sokak röportajında iki vatandaş Suriyeli mülteciler hakkında ırkçı ve ayrılıkçı söylemlerde bulunmuştur.⁶ Röportaj veren iki vatandaştan biri Suriyelilerin Türklerden daha iyi yaşam standartlarına sahip olduğunu iddia etmiştir. Öte yandan, bu kişi kendisinin muz alabilecek imkana sahip olmadığını ancak Suriyelilerin kilolarca muz alabildiğini belirtmiştir. Bu video viral hale gelmiştir ve bir grup mülteci muz yerken videolarını paylaşmıştır. Kısa süre sonra İçişleri Bakanlığı benzer videolar paylaşan Suriyeli mülteciler hakkında soruşturma başlatmıştır. 31 kişi hakkında soruşturma açılmış ve 11 Suriyeli Türk Ceza Kanunu'nun 216 maddesinde düzenlenen halkı kin ve nefrete teşvik suçunu işledikleri iddiasıyla gözaltına alınmışlardır.⁷ Bu kişiler 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 57. Maddesine göre 12 aya kadar gözaltında tutulabilecekleri geri gönderme merkezlerin yerleştirilmişlerdir.

⁴ Bkz. UNHCR, BM Mülteci Örgütü, Suriye Mülteci Krizi Ne Zaman Başladı? 05.02.2021, <https://www.unrefugees.org/news/syria-refugee-crisis-explained/>.

⁵ Türkiye hakkında hazırlanan tematik rapor için bkz. <https://www.unhcr.org/tr/en/factsheets-and-dashboards>.

⁶ Röportajın tamamı için bkz. https://www.youtube.com/watch?v=cpDfay_IR1g&t=36s.

⁷ Bkz. The Jerusalem Post, "Syrian refugees deported from Turkey for 'provocative' banana-eating," 28 Ekim 2021, <https://www.jpost.com/middle-east/syrian-refugees-deported-from-turkey-for-provocative-banana-eating-683394>

12. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, 45 Suriyeli mülteciyi 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 54. Maddesinin d bendi uyarınca bu kişilerin kamu düzenine karşı tehdit oluşturdukları gerekçesiyle sınır dışı edilmelerine karar vermiştir.⁸
13. Sürgündeki Suriye TV Kanalı Orient News için çalışan Majed Shama isimli Suriyeli bir gazeteci gizli bir şekilde muz sakladığı ve sakladığı muzlardan birini gizli bir şekilde yediği videosunu paylaştığı için Türk vatandaşlarını kin ve düşmanlığa tahrik etmek ile suçlanmıştır ve sınır dışı edilme riski ile karşı karşıyadır.⁹
14. Basında yer alan haberlere göre daha sonra yukarıda anılan videoları paylaşmaları sebebiyle haklarında soruşturma başlatılan mülteciler hakkında kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmiştir. Bu karara rağmen bu mülteciler halen idarenin geri gönderme merkezlerinde tutulmaktadır.¹⁰ Tutukluluğun dayanağı ise 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 54. maddesinin d bendidir. Yukarıda belirtildiği üzere, mültecilerin kamu düzeni açısından tehdit oluşturduğu yönündeki bir değerlendirme bu kişilerin idari bir karar ile tutuklanması için yeterlidir. Soruşturmanın akibetinden bağımsız olarak, mülteciler gözaltı merkezlerinde tutulabilmektedir. Somut olayda olduğu üzere mülteciler üzerlerine atılı suçlamaların düşmesi halinde dahi ırkçı ve ayrılıkçı yorumları kınayan barışçıl sosyal medya paylaşımları yapmaları sebebiyle sınır dışı edilinceye kadar belirsiz bir süre idari gözaltı merkezlerinde tutulabilmektedir.
15. Cox v. Türkiye davasına benzer bir olay, 25 yılı aşkın bir süredir Türkiye'de ikamet eden İngiliz akademisyen Chris Stephenson'ın¹¹, terör propagandasından yargılanan üç akademisyene destek vermek üzere gittiği adliye binasında nevrüz kutlamalarına davetiyeye dağıtması dolayısıyla 2016 yılında sınır dışı edilmesiyle meydana gelmiştir.¹² Çantasında bulunan davetiyeler Kürt yanlısı Halkın Demokratik Partisi (“HDP”) tarafından hazırlanmıştır. Daha sonra sınır dışı kararı kaldırılarak Stephenson'ın Türkiye'ye dönmesine izin verilmiş olmakla birlikte, döndükten sonra terör örgütünün propagandasını yapmaktan yargılanmıştır. Stephenson, Haziran 2016'da beraat etmiş, ancak daha sonra Türkiye Yüksek Öğretim Kurulu (“YÖK”) tarafından çalışma izni iptal edilmiştir.¹³ Stephenson, ailesine katılmak üzere Türkiye'ye dönmesine izin verildiği için Cox'a kıyasla daha “şanslı” olsa da

⁸ Göç İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından yapılan 12.11.2021 tarihli basın açıklaması için bkz. <https://www.goc.gov.tr/12112021-tarihli-basin-aciklamasi2>, ayrıca, T24, “Göç İdaresi açıkladı: 'Muz yeme' videosu paylaşan 45 Suriyeli sınır dışı edilecek,” 12.11.2021, <https://t24.com.tr/haber/goc-idaresi-acikladi-muz-yeme-videosu-paylasan-45-suriyeli-sinir-disi-edilecek,992864>.

⁹ Bkz. RSF, Sınır Tanımayan Gazeteciler, RSF 'den Türkiye'ye uyarı: Suriyeli gazeteci sınır dışı edilirse ölümcül yaptırımlarla karşı karşıya kalacak, 5 Kasım 2021, <https://rsf.org/en/news/syrian-journalist-would-face-deadly-reprisals-if-deported-rsf-warns-turkey>.

¹⁰ Bkz. Evrensel, “‘Ensar’ olmak, ‘muhacir’ muz yiyene kadarmış!” 02.01.2022, <https://www.evrensel.net/haber/451713/ensar-olmak-muhacir-muz-yiyene-kadarmis>.

¹¹ Bir dönem İstanbul Bilgi Üniversitesinde bilgisayar bilimleri öğretim üyesi olarak görev yapmıştır.

¹² Bkz. The Guardian, “British academic deported over Kurdish new year invitations,” 16.03.2016, <https://www.theguardian.com/world/2016/mar/16/british-academic-deported-over-kurdish-new-year-invitations>.

kovuşturmayaya maruz kalmış ve çalışma iznini kaybetmiştir ki bu HDP davetiyesi bulundurması nedeniyle dolaylı bir cezalandırma olarak değerlendirilebilir.

16. Ayrıca, 54 (d) maddesindeki yetkinin keyfi kullanımı, yabancıların Avrupa Sözleşmesi tarafından korunan düşünce, vicdan ve din özgürlüğü gibi diğer haklarını da etkilemektedir. Protestan Kiliseler Derneği'ne göre 2019 yılından bu yana 65 Protestan hakkında sınır dışı kararı verilmiş ve bu kişiler hakkında ülkeye giriş yasağı uygulanmıştır.¹⁴ Raporla göre aile üyeleri de dikkate alınırsa 100'den fazla insan bu yasaklardan etkilenmiştir.¹⁵ İddiaya göre bu 65 kişinin vizelerine N-82 kodu ile kısıtlama getirilmiştir. Protestan Kiliseler Derneği, N-82 kodlu kısıtlama kararına karşı İdare Mahkemelerinde iptal davası açıldığını belirtmiştir. Söz konusu davalarda, davalı konumunda olan idari merci bu kişilerin misyoner faaliyetlerde bulunduğunu ve faaliyetlerin kamu düzeni açısından tehdit oluşturduğu savunmasını yapmıştır. Rapor tarihi itibarıyla, Protestan Kiliseler Derneği, davalardan hiçbirinin davacı lehine sonuçlanmadığını belirtmiştir. İlgili idari mercilerin misyoner faaliyetlerin içeriğine dair hiçbir açıklama yapmadığı da belirtilmelidir.
17. 65 Protestan'ın örneğinde olduğu üzere, idare, herhangi bir gerekçe göstermeden keyfi bir şekilde yabancıların vize ve oturma izinleri üzerinde kısıtlama yapabilmektedir. Öte yandan, N-82 kodlu kısıtlılık kararı yabancıların Türkiye'ye tekrar giriş yapabilmeleri için önceden izin almaları gerektiği anlamına gelmektedir. Her ne kadar bu kod yabancıların Türkiye'ye tekrar giremeyeceği anlamına gelmese de bir yabancıнын N-82 koduna tabi tutulması halinde vize başvurusu onaylanmamaktadır. Protestan Kiliseler Derneğinin raporuna göre rapor tarihi itibarıyla söz konusu yasaklamalar aleyhine Anayasa Mahkemesine yapılan hiçbir başvuru da başarılı olamamıştır.¹⁶
18. Bu vakadan da anlaşılacağı üzere, 6458 sayılı Kanun'un 54. Maddesinin d bendi sadece yabancıların ifade özgürlüğü hakkı üzerinde değil aynı zamanda din, vicdan ve düşünce özgürlüğü üzerinde de etki doğurmaktadır.
19. Dolayısıyla, Hükümetin iddiasının aksine, *Cox/Türkiye* kararı münferit bir vaka değildir ve Hükümet'in emsal gösterdiği kararlar Türkiye'deki güncel durumu yansıtmamaktadır. İFÖD gerek yasal çerçevenin gerekse yargısal uygulamaların Sözleşme ile ortaya konulan standartlar ile uyumlu olmadığı kanaatinde. İFÖD, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 54. Maddesinin d bendinin kamu düzeni, kamu güvenliği veya kamu sağlığı gibi belirsiz kavramlar gerekçe gösterilerek sınır dışı kararı verilebilmesine imkân tanınması itibarıyla idareye geniş ve keyfi yetkiler verdiği görüşündedir.
20. Ayrıca Komite, sınır dışı kararı verilebilmesi için mahkûmiyet kararının gerekli olmadığını ve yabancıların yargılaması devam ederken de sınır dışı kararı verilebileceğini dikkate

¹³ Bkz. Hürriyet Daily News, "Turkish work permit of British academic Chris Stephenson canceled after 18 years," 07.04.2017, <https://www.hurriyetdailynews.com/turkish-work-permit-of-british-academic-chris-stephenson-canceled-after-18-years-111741>.

¹⁴ Bkz. Protestan Kiliseler Derneği, 2020, İnsan Hakları İhlalleri Raporu, 22.02.2021, <http://www.protestankiliseler.org/wp-content/uploads/2021/02/2020-Human-Rights-Violation-Report-.pdf>.

¹⁵ *İbid* sf. 7.

¹⁶ *İbid* sf. 7.

almalıdır. Örneğin, Türkiye’den sınır dışı edilen 65 Protestan ve aileleri hakkında herhangi bir ceza soruşturması bulunmuyordu. Bir yabancıнын kamu düzeni, kamu güvenliği veya kamu sağlığı bakımından tehdit oluşturduğu yönündeki bir varsayım idarenin sınır dışı kararı verebilmesi için yeterlidir. Öte yandan, 54 (d) maddesi uyarınca sınır dışı edilen yabancılar Türkiye’ye tekrar giriş yapmaktan yasaklanmakta ve Türkiye’den sınır dışı edilmeden önce uzun bir süre idarenin gözaltı merkezlerinde tutulabilmektedir. Söz konusu hükümler sadece masumiyet karinesini değil aynı zamanda geri gönderme yasağını da ihlal etmektedir. Bu hükümler, Türkiye’de yaşayan yabancıların ifade özgürlüğü ile birlikte din ve vicdan özgürlüğü hakkına yönelik yapılabilecek keyfi müdahalelere karşı yeterli hukuki güvenceleri sağlamaktan yoksundur.

21. Son olarak, yukarıda anılan mevzuat ile birlikte idari ve adli uygulamalar dikkate alındığında, sosyal medya hesapları üzerinden paylaşımında bulunulması sebebiyle sınır dışı edilme tehdidi ile karşı karşıya kalmak Türkiye’de ikamet eden yabancıların ifade özgürlüğü üzerinde caydırıcı etki doğurmaktadır. Yakın tarihli örneklerden anlaşıldığı üzere Türkiye’de ikamet eden yabancılar ifade özgürlüğü hakkında Sözleşme’nin 10. Maddesi ile güvence altına alındığı şekilde yararlanamamaktadır.

Sonuç ve Öneriler

22. İFÖD, Bakanlar Komitesi ve Mahkeme tarafından gözlemlenen yapısal problemlerin devam ettiği ve Türk yetkililerin bu problemleri gerektiği şekilde ele almadığı görüşündedir.
23. Hükümetten 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu’nun ilgili hükümlerinin uygulaması üzerine ayrıntılı bilgi vermesi talep edilmelidir.
24. Hükümet 2014 yılına ait örnekler sunmuştur ancak mülteci krizini takiben binlerce farklı vaka meydana gelmiş, yabancılar barışçıl ifadeleri sebebiyle sınır dışı edilmiş veya mahkûm edilerek cezalandırılmıştır. Bu sebeple, hükümetten yabancıların 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanun’unun 54. maddesinin d bendi uyarınca sınır dışı edildiği veya Türkiye’ye girişinin yasaklandığı güncel yargı uygulamaları üzerine örnekler sunması talep edilmelidir.
25. Son olarak, ifade özgürlüğünün Türkiye’de yaşayan yabancılar bakımından önemi ve mülteci haklarının kırılganlığı dikkate alınarak, Komite’nin AİHM tarafından karara bağlanan *Cox/Türkiye* başvurusu kapsamında denetimine devam etmesi gerekmektedir.

İfade Özgürlüğü Derneği – İFÖD (Türkiye)

Web: <https://ifade.org.tr> Twitter: @ifadeorgtr

İfade Özgürlüğü Derneği (“İFÖD”) düşünce ve ifade özgürlüğü hakkını korumak ve geliştirmek amacıyla Ağustos 2017’de kurulmuştur. Dernek, herkesin düşünce ve ifade özgürlüğünden ve bilgi ve haberlere erişim ve yayma hakkından yararlandığı bir toplum öngörmektedir.